

Julianus Inkasso OÜ - õigustatud huvile tuginemise hinnang

Töötlemistoiming:

Võlgade sissenõudmine (inkasso teenus) ja sellega seonduvad tegevused

Küsimus	Vastus	Hinnang Vali rippmenüüst hinnang kättemise ja vastuse seosele GDPR-iga
0. Milles töötlemistoiming seisneb? (Kirjeldus)Milleks on õigustatud huvi alusel töötlemine vajalik?	Julianus Inkasso OÜ (edaspidi vastutav töötaja) töötlemistoiming, mille õigustatud huvi käesolevalt hinnatakse on võlgade sissenõudmiseks (krediidiinkasso teenuse osutamiseks) vajalik ja seda toetav andmetöötlus. Selleks töötleb vastutav töötaja: - isikuandmeid võlgniku või juriidilisest isikust võlgniku füüsilisest isikust esindaja/töötaja kohta; <i>täisnimi, tugeva autentimise õnnestumise teave (kui kasutatud), kasutajanimi (kui kasutatud); kontaktandmed (e-post/telefon), kirjavahetus/suhtlus, ametikoht, volitused, kui ettevõtte, siis ettevõtte teave, sh esindaja andmed; kinnitus andmete õigsuse kohta, nõude/võla teave</i> - isikuandmeid võlausaldaja/võlausaldaja esindaja või juriidilisest isikust võlausaldaja füüsilisest isikust esindaja/töötaja/kolmanda isiku (pärija, võla ära maksnud isiku) kohta <i>teave võib oleneda asjaoludest üldjuhul: täisnimi, tugeva autentimise õnnestumise teave (kui kasutatud), kasutajanimi (kui kasutatud), isikukood/sünniaeg, kontakt (aadress, telefoni number, e-posti aadress), võla teave; maksütumise teave, varalise seisundi teave (kinnisvara, osalused jms), maksehäirete teave</i> Võlgade sissenõudmiseks on vajalikud töötlemistoimingud: a) isikuandmetega tutvumine/lugemine/tõendina esitamine/edastamine (isikuandmete allikaks: võlgnik, võlausaldaja, kolmas isik, menetlused, riiklikud registrid (Rahvastikuregister, Transpordiameti liiklusregister, Äriregister, Avalikud Teadaanded, abieluvara register, pärimisregister, kinnistusraamat, kohtutäituritelt teave, Riigi Teataja), maksehäire register (Creditinfo AS, Krediidiregister OÜ); b) isiku identifitseerimine, isiku andmete valideerimine mh kontaktandmete valideerimine (isikuandmete allikaks mh Rahvastikuregister, Transpordiameti liiklusregister, Äriregister/Krediidiregister OÜ) c) sissenõudmisega seonduv suhtlus võlgniku ja võlausaldajaga (nõuete edastamine, suhtlus kirja, telefoni teel); läbiraakimised (mh maksegraafikud, kokkulepped jm) (isikuandmete allikas - võlgniku/võlausaldaja tema esindaja suhtlusest tulenevad andmed); d) sissenõudmine kohtumenetluses(mh kasutades OÜ Julianuse Õigusbüroo-d esindajana) (sissenõudmine võib kohtuvälisest staadiumist üle kasvada kohtumenetluseks) (allikas - kohtumenetluses poolte esitatud ja menetluseks kogutud andmed mh kinnistusraamatust). Kinnistusraamatu andmed on vajalikud sellistel seaduspärastel õigustatud huvi eesmärkidel nagu hagi tagamine, menetluskuudeks tagatise küsimine, võimalike notariaalsete kokkulepete sõlmiseks ja kohtuvälises menetluses suurte võlanõuete puhul kliendi kasuks hüpoteegi seadmise kokkuleppe sõlmimine - kõik tegevused, kus Kinnistusraamatu andmeid vastutav töötaja vajab on nii inkasso- kui õigusabiteenuste osutamiseks õigustatud ja vajalikud. Lisaks on vastutav töötaja läbi viinud eraldiseisva õigustatud huvi hinnangu maksehäire info töötlemiseks (vt Õigustatud huvi hindamine_maksehäire infotöötlus).	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
A) Õigustatud huvi identifitseerimine		
1. Mis on töötlemistoimingu eesmärk?	Isikuandmete töötlemise eesmärgiks on võlgade sissenõudmine ja selleks vajalik/seonduv andmetöötlus.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
2. Kas töötlemine on vajalik vastamaks ühele või mitmele ettevõtte eesmärgile?	Jah, andmetöötlus võimaldab teostada vastutava töötaja põhitegevust ja töödelda andmeid vastutava töötaja ja kolmandate isikute õigusnõuete, eelkõige kohtuvälise kaitsmise eesmärgil, mis on ka ettevõtte põhiliseks eesmärgiks. Inkasso teenus ongi Julianus Inkasso OÜ ehk vastutava töötaja põhitegevusalaks.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
3. Kas töötlemine on vajalik vastamaks ühele või mitmele kolmanda isiku eesmärgile?	Vastutava töötaja andmetöötlus vastab kolmandate isikute eesmärkidele õigusnõuete kaitsel.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
4. Kas GDPR, E-privatsusemäärus või muu õigusakt identifitseerib töötlemistoimingu kui õigustatud tegevuse läbi tasakaalustusest positiivset tulemit?	Jah. IKÜM art 9(2)(f) sätestab, et isegi eriliiki isikuandmete töötlemiseks on alus, kui töötlemine on vajalik õigusnõude koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks. Käesoleval juhul küll eriliiki isikuandmeid reeglina ei töödelda (menetlus võib küll harval juhul hõlmata ka andmeid näiteks võlgniku/võlausaldaja tervise kohta), kuid seda enam on selge, et võlgase sissenõudmine on legitiimseks/õigustatud andmetöötluseks. Seejuures on ka Euroopa Andmekaitse Nõukogu selgitanud, et mh kohtuvälise võlgade sissenõudmine on õigustatud huvi alusel toimuvaks andmetöötluseks: "<i>enforcement of legal claims including debt collection via out-of-court procedures</i>" (URL: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_en.pdf, lk 25).	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
5. Kas töötlemise huvi on "õigustatud"?	Jah, hinnatav eesmärk on legitiimne s.t seadus ei keela võlgade sissenõudmist, sellel eesmärgil andmete kogumist (mh riiklikest registritest nagu kinnistusraamat) ja edastamist. Õigustatud on nõuete esitamise ja kaitsmise eesmärk.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
B) Vajalikkuse test		
1. Miks on töötlemistoiming vastutavale töötajale vajalik?	Ilma isikuandmeid töötlemata ei ole võimalik võlgnevusi sisse nõuda - mh selleks andmed pärida, lugeda või ka edastada ega ka äritegevuse põhieesmärgi saavutada.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
2. Miks on töötlemistoiming tähtis teistele isikutele, kellele andmeid võidakse avaldada (kui on relevantne)?	Töötlemistoiming otseselt võlgnikust andmesubjekti huve ei teeni, kuid samal ajal ka nt andmesubjektidest võlausaldajatel ei ole vastasel juhul võimalik oma õigusnõudeid maksmata panna ja oma õigusi kaitsta. Samas võlgnikust andmesubjekt saab teinekord võlaandmete edastamisel selguse, mis on andmesubjekti huvides.	Pigem kooskõlas GDPR-iga
3. Kas on muu viis saavutamaks eesmärk?	Ei ole. Võlgnevuste sissenõudmisega seonduvat infot ei ole võimalik töödelda mh edastada/sellega tutvuda/seda edastada ilma isikuandmeid töötlemata.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
C) Tasakaalustamise test		

1. Kas isikule võib sellist töötlust ette näha?	Jah, andmesubjektidele ei tule üllatusena, millised isikuandmeid vastutav töötleja töötleb/millised toiminguid teeb. Vastutava töötleja privaatsuspoliitika selgitab detailselt nii isikuandmete loetu, allikaid, tegevusi kui aadresse vt URL: https://julianus.ee/andmekaitsetingimused/ . Tingimustest tuleneb ka selgelt, et just võlgade sissenõudmine ja sellega seonduv andmetöötlus ongi Julianus Inkasso OÜ põhitegevuseks.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
2. Kas toiming lisab väärtust tootele või teenusele, mida isik ise kasutab?	Analüüsitava eesmärgil andmetöötlus ei loo otsest alati väärtust võlgnikust andmesubjektile aga õigusnõuete lahenedamine on ka võlgnikust andmesubjekti huvides. Andmetöötlus on samas selgelt võlausaldaja huvides.	Pigem kooskõlas GDPR-iga
3. Kas töötlemistoiming mõjutab tõenäoliselt negatiivselt isiku õigusi?	Ei ole välistatud, et juhul, kui isikult nõutakse inkasso vahendusel võlga sisse, siis tehakse sellest negatiivseid järeldusi (vt ka küsimus/vastus C. 4, C.12 ja C.18).	Pigem kooskõlas GDPR-iga
4. Kas töötlemistoiming võib lõppeda soovimatu kahju või kannatusega isikule?	Isikule võib tekkida soovimatu kahju, kui isik on seostatud võlga nt vea tõttu andmetes. Või ka põhjusel, et vastutava töötleja töötaja sisestab võlainfo ekslikult, pahatahtlikult või menetletakse võlga, mille puhul hiljem selguvad asjaolud, et võla sissenõudmine ei olnud põhjendatud. Selle riski maandamiseks rakendab vastutav töötleja äärmist hoolt, et menetlemisel/andmete edastamisel/sisestamisel viidaks läbi kontroll andmete edastamise õiguse osas. Just ka sellel põhjusel on võlgade sissenõudmise käigus vajalik tugineda usaldusväärsetele riiklikele registritele nagu kinnistusraamatu andmed. Vastutav töötleja võtab ka arvesse, et isikuandmete töötlemine võib tekitada isikutes ärritumistunnet ja muret, mis võib tuleneda sellest, et andmesubjektile ei ole täielikku võimu oma isikuandmete üle (vastutav töötleja on käesoleva ÖHH-i koostamisel arvestanud Andmekaitse Inspektsiooni poolt väljatooduga: https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/oigustatud_huvi_juhend_15052020.pdf). Riske, et vastutava töötleja töötajad näevad liiga palju andmeid või neid kolmandate isikutega ilma õigusliku aluseta jagavad, on vastutav töötleja maandanud nii rollipõhiselt infotelegraafide kasutamise õigustega, korreksete tööprotsesside kui töötajatega sõlmitud lepingute abil (vt ka küsimus p C.8, C.12 ja C.18). Töötajad on ka koollitatud ning päringud uudishimust või tööülesannetega mitte seonduvates asjades on nii vastutava töötleja, kolmandate isikute kui riiklikesse registritesse rangelt keelatud.	Pigem ei ole kooskõlas GDPR-iga
5. Kas töötlemistoimingu mittekasutamisel on kahju vastutavale töötlejale?	Võlausaldajale kaasneks ka koheselt otsene varaline kahju, kui vastutav töötleja ei saa õigusnõudeid esitada ja kaitsta. Kahju kaasneks ka vastutavale töötlejale, kui võrd vastutav töötleja ei saaks äritegevusega jätkata.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
6. Kas töötlemistoimingu mittekasutamisel on kahju kolmandale isikule?	Jah, eesmärgi mitte täitmine mõjutab ka kolmandate isikute (võlausaldajad) võimalust oma õigusi rakendada.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
7. Kas töötlemistoiming toimub isiku huvides, kelle andmeid töödeldakse?	Töötlus on iseenesest ka isiku huvides, kes tegelikuses ei ole suutnud võlakoores kanda ning selle suurendamine viiks isiku jaoks tõsiste probleemideni. Seda enam, et võlgade sissenõudmine kohtumenetluses ning veel advokaatide vahendusel oleks võlgnikule veelgi kulukam.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
8. Kas isiku õigustatud huvi on tasakaalus selle isiku õigustatud huviga, kes õigustatud huvi erandile soovib tugineda?	Teabe töötlemine võlgnevuste sissenõudmise eesmärgil: Seoses andmete menetluses kasutamise/vaatamisega/salvestamisega on vastutav töötleja võtnud meetmed, et seda teeksid ainult ettevõttes selleks volitatud töötajad ning seda ainult käesolevas õigustatud huvi hinnangus analüüsitud ja privaatsuspoliitikas kirjeldatud eesmärgil.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
9. Mis on isiku ja ettevõtte vaheline seos?	Seosed võivad olla erinevad: Reeglina otsene seos puudub. Klient/endale klient. Töötaja.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
10. Mis on töödeldavate andmete iseloom? Kas on erilisi andmeid?	Andmetöötluse raames reeglina erilisi isikuandmeid IKÜM art 9.1. mõttes ei töödeldata. Täielikult ei saa aga välistada, et sissenõudmise käigus edastab võlgnik/võlausaldaja vmt ka infot nt oma tervise kohta.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
11. Kas eksisteerib kahepoolne suhe ettevõtte ning isiku vahel, kelle andmeid tahetakse töödelda Kui jah, siis kui lähedane on suhe?	Seosed võivad olla erinevad: • olemasolev; • perioodiline; • ühekordne; • puudub; • on lõppenud (st isikutele võib olla erinevaid suhteid).	Pigem kooskõlas GDPR-iga
12. Kas töötlemine piirab või riivab isiku õigusi?	Õigusteks, mida isikuandmete töötlemisega riivatakse, on eeskätt põhiseaduse § 26 sätestatud õigus eraelu puutumatusel ja § 19 sätestatud enesemääramisõigus. Isikuandmete töötlemine võib riivata ka üldiselt inimväärikust. Seega on riive privaatsusele, andmekaitsele ning andmetöötlusega kaasneb andmesubjektile ohte, millega tuleb andmetöötlusel arvestada. Need võivad hõlmata võimalikke tulevase otsuseid või meetmeid, mida võtab nii vastutav töötleja kui kolmandad isikud, ning olukordi, kus töötlemine võib põhjustada üksikisikute tõrjumist või diskrimineerimist, maine kahjustamist või laiemalt olukordi, kus esineb maine, läbirääkimisjõu või autonoomsuse kahjustamise risk. Lisaks kahjulikele tagajärgedele, mida on konkreetselt võimalik ette näha, võib kaasneda ka laiem emotsionaalne mõju, nagu ärritumine, hirm ja mure, mis võivad tuleneda sellest, et andmesubjektile ei ole enam võimu oma isikuandmete üle või ta saab aru, et neid on või neid võidakse kuritarvitada või seada ohtu, näiteks internetis avalikustamise kaudu.	Pigem kooskõlas GDPR-iga
13. Kas isikuandmed on saadud otse isikult või kaudselt?	Andmeid võidakse saada otse, võlausaldajalt, kolmandatelt isikutelt, riiklikest registritest, eraettevõtete registritest.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
14. Kas on subordinatsiooni või võimusuhte isiku ja ettevõtte vahel	Töötajate suhtes, jah.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
15. Kas on tõenäoline, et isik võib oodata, et infot sel eesmärgil töödeldakse?	Jah. Inkassoteenuse/võlgade sissenõudmise teenuse raames läbiviidavad analüüsivad töötlemistoimingud on turul tavapäraseks praktikaks ning selle kohta saab infot ka vastutava töötleja andmetöötluse tingimustest.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga

16. Kas töötlemist võib vaadelda kui intensiivset või kohatut? Kas sellisena võib seda näha isik või tulenevalt suhte kontekstist?	Sissenõudmise eesmärgil isiku andmete tootmist mh pärimist, vaatamist ja edastamist võiks lugeda liialt intensiivseks ja kohatuks, kui töötlemistoimingu eesmärk oleks isikut alandada ning välja pressida või muus suhtes läbirääkimistes millestki loobuma. Sellist eesmärki aga andmetöötluse ei ole. Andmetele saab vastutava töötleja töötajatest ligi vaid piiratud hulk volitatud isikuid s.t andmeid ei vaadata iga kliendi/töötaja suhtes, vaid vastavalt suhte määratletud vajadustele.	Pigem kooskõlas GDPR-iga
17. Kas isikule on avaldatud privaatsustingimused? Kuidas?	Jah, töötlemistoiminguid kirjeldab ka kehtiv privaatsuspoliitika: https://julianus.ee/andmekaitsetingimused/	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
18. Kas isikul, kelle andmeid töödeldakse, saab lihtsasti kontrollida töötlemistoimingut või sellele vastu vaielda?	ANDMESUBJEKTI HUUVI: Ühelt poolt on vastutav töötleja hinnangu p-s C.12 välja toonud andmesubjekti huvid ja õigused (PS § 26, PS § 19 ja õigus inimväärikuse) ja samas ka kaasnevad ohud (tõrjumine, diskrimineerimine, maine kahju, läbirääkimiste jõu, autonoomsuse kahjustamine, emotsionaalne mõju nagu ärritumine, hirm, mure, andmete avalikustamine internetis). VASTUTAVA TÖÖTLEJA HUUVI: Teiselt poolt on vastutaval töötlejal õigustatud huvi, legitiimsed eesmärgid andmete edastamiseks ja vaatamiseks/salvestamiseks/edastamiseks vt hinnangu p-s A.1. KAALUMINE: Järgnevalt kaalub vastutav töötleja, kas võlaandmete/sissenõudmiseks vajalike isikuandmete töötlemisel ei kaalu andmesubjekti huvid või põhiõigused ja vabadused üles vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huve. Vastutav töötleja ei vii võlgade sissenõudmist läbi aluseta või selleks, et kedagi alandada või mõnitada, et sellest saaks tõrjumise, diskrimineerimise või maine kahjustamise vahend. Inimväärikust alandavates olukorras võlgade sissenõudmise eesmärgil töötlemist ei toimu. Vastutav töötleja on andmesubjekti andmetöötlustest teavitatud s.t andmete edastamine, vaatamine, pärimine ei toimu salaja. Võetud on kaitsemeetmed. Puuduvad andmesubjekti õigusi vähem kahjustavad meetmed. Andmete säilitamise tähtaeg ning juurdepääs on piiratud. Kui andmetöötlust ei toimuks, siis ei ole võimalik saavutada vastutava töötleja ega kolmandast isikust võlausaldajate eesmäärke. Kaaludes andmesubjekti huvisid, vastutava töötleja huvi, riskide maandamise meetmeid, siis on vastutava töötleja valitud meede proportsionaalne ja kaalub vastutava töötleja andmetöötluste vajadus üles kaitsemeetmete rakendamisel andmesubjekti õiguste riive. Info töötlemise detailide kohta on avalik; vastutav töötleja tagab informatsiooni turvalisuse ning õigsuse; vastutaval töötlejal on õigustatud huvi andmeid vastavalt töödelda ja sissenõudmise eesmärk koos kaitsemeetmetega kaalub üle andmesubjekti huvid. Seega andmetöötlust ei põhjusta andmesubjekti õiguste rikkumist.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
19. Kas töötlemise ulatust saab muuta vähendamaks olulisi privaatsusriske?	Võlaandmete vaatamist on piiratud range rollijaotusega ning töötajate pädevuse regulatsiooniga. Päringud registrisse saavad toimuda vaid tööülesannete raames ja täitmiseks ning võlgade sissenõudmise eesmärgil. Uudishimu jmt päringud rangelt on keelatud. Töötajad on koolitatud.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
D) Kaitsemeetmed ja kompenseerivad kontrollid		
1. Kaitsemeetmed hõlmavad mitmesuguseid kompenseerivaid kontrollimeetmeid või meetmeid, mida võib kehtestada isikute kaitseks või mille kaudu vähendada töötlemisega kaasnevaid riske või võimalikke negatiivseid mõjusid. Need on tõenäoliselt identifitseeritud andmekaitse mõjuhinnangutes, nt andmete minimeerimine, de-identifitseerimine, tehnilised ja korralduslikud meetmed, vaikimisi privaatsuspõhimõtte , täiendav läbipaistvus, krüptimise täiendavad kihid, mitmefaktoriline autentimine, säilitamine, piiratud juurdepääs, Opt-out, rääkimine ja muud andmekaitsega seotud tehnilised turvameetodid. Kas kasutusele on võetud vajalikud kaitsemeetmed?	Kaitsemeetmed: - võlaandmetele ligipääs on ettevõtte sees piiratud ning loigatud; - inimliku eksimuse vältimiseks on võlgade sissenõudmise protsessis mh andmete sisestamisel mitmed toimingud automatiseeritud; - piiratud on isikute ring, kelle andmeid võidakse vaadata; - isikuandmeid hoitakse EMPs; - võlaandmete töötlus ei puuduta reeglina lapsi. Vastutav töötleja täidab oma informeerimise ning vastuväidete esitamise kohustust: - andmesubjektid saavad teavet andmetöötluste kohta vastutava töötleja kliendiandmete töötlemise põhimõtetest (https://julianus.ee/andmekaitsetingimused/); - andmesubjektid saavad vastutava töötleja poole pöördudes oma isikuandmete töötluste vastu vaielda ning enne otsuse tegemist viib vastutav töötleja läbi täiendava õigustatud huvi hinnangu, et arvestada konkreetse andmesubjekti huvidega võimalikult suurel määral.	Täielikult kooskõlas GDPR-iga
E) Otsus ja dokumenteerimine		
Tulemus Number on indikatiivne ning lõpphinnang ning vajalikud tegevused saavutamaks parem tulemus kirjuta järgmisele reale	25,0	
Seega eelnevalt tulenevalt on vastutaval töötlejal kaitsemeetmete rakendamisel õigustatud huvi sissenõudmiseks vajalike isikuandmete töötlemiseks.		

Tulemuste selgitus:

- 29: õigustatud huvi alusel töötlemine on GDPR-i nõuetega täielikult koosõlas.
- 27-28: õigustatud huvi alusel töötlemine on madala riskiga
- 24-26: õigustatud huvi alusel töötlemine on keskmise riskiga
- 20-23 õigustatud huvi alusel töötlemine on riskiga
- <20: õigustatud huvi alusel töötlemine on vastuolus GDPR nõuetega